EXPUNERE DE MOTIVE

Preşedintele Klaus Iohannis, a semnat în numele României, cu ocazia Summitului NATO 2024, *Acordul privind cooperarea în domeniul securităţii între România şi Ucraina, semnat la Washington, la 10 iulie 2024*, conţinutul acestui acord creând reacţii negative în spaţiul public şi la nivelul societăţii româneşti.

Acordul privind cooperarea în domeniul securităţii între România şi Ucraina, semnat la Washington, la 10 iulie 2024 a fost postat pe pagina Preşedinţiei României, la rubrica Comunicate de presă, la data de 11 iulie 2024 (https://www.presidency.ro/ro/media/comunicate-de-presa/acord-privind-cooperarea-in-domeniul-securitatii-intre-romania-si-ucraina1720705732), precum şi pe pagina Preşedintelui Ucrainei (https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-92117).

Din conţinutul acestui Acord, reiese că acesta este **un tratat bilateral, tratat la nivel de stat.** Potrivit art. 39 alin 1 lit. a) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, în cazul tratatelor la nivel de stat, după semnare, până la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, textele tratatelor bilaterale pot fi făcute publice cu acordul expres al celeilalte părţi.

În cuprinsul acestui Acord făcut public şi postat pe site-ul Preşedinţiei României la data de 11 iulie 2024 se menţionează la **Paragraful 16. "Dispoziţii finale" :**

"1. Prezentul acord intră în vigoare la data semnării şi este valabil timp de zece (10) ani de la data semnării sale."

Însă, acest Acord fiind un tratat la nivel de stat, **nu putea să intre în vigoare la data semnării,** având în vedere următoarele **dispoziţii exprese din Legea nr. 590/2003 privind tratatele:**

- **Articolul 1**

"Pentru scopurile prezentei legi, prin:

*a) **tratat** se înţelege **actul juridic, indiferent de denumire sau de formă, care consemnează în scris un acord la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel departamental, având scopul de a crea, de a modifica ori de a stinge drepturi şi obligaţii juridice sau de altă natură, guvernat de dreptul internaţional public şi consemnat într-un instrument unic ori în două sau în mai multe instrumente conexe;***

*b) **încheierea tratatelor** se înţelege succesiunea de etape care trebuie urmate, ansamblul de activităţi care trebuie desfăşurate, precum şi ansamblul de proceduri şi reguli care trebuie respectate astfel încât tratatul să între în vigoare pentru România;*

*f) **ratificare** se înţelege **modalitatea de exprimare a consimţământului de a deveni parte la un tratat care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei legi de ratificare de către Parlament** sau, în condiţiile legii, prin ordonanţă de urgenţă a Guvernului;*

*l) **instrument de ratificare, aderare, acceptare sau aprobare** se înţelege documentul prin care se consemnează **ratificarea, aderarea, acceptarea sau aprobarea tratatelor"***

- **art. 18** alin. (1) ***"Exprimarea consimţământului de a deveni parte la tratat se face, după caz, prin ratificare, ...";***

- **art. 1 lit. f):** ***"ratificare** se înţelege **modalitatea de exprimare a consimţământului de a deveni parte** la un tratat **care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei legi de ratificare de către parlament** sau, în condiţiile legii, prin ordonanţă de urgenţă a Guvernului"*

- **art. 19 alin. (1) lit. a):** ***"se supun parlamentului spre ratificare prin lege** următoarele categorii de tratate: a) **tratatele la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare al acestora";***
  Art. 19 alin. (2) "Tratatele prevăzute la alin. (1) nu se ratifică prin ordonanţe ale Guvernului."

- *Art. 27 alin (2) **"tratatele la nivel de stat**, precum şi tratatele la nivel guvernamental care, conform art. 19 alin. (1), **trebuie supuse ratificării nu pot intră în vigoare prin procedura semnării şi nu se pot aplica cu titlu provizoriu de la data semnării."***

- *Art. 25 alin. (2) **"tratatele bilaterale la nivel de stat intră în vigoare la data schimbului instrumentelor de ratificare"***

- Art. 42: ***"Tratatele încheiate cu încălcarea** normelor dreptului internaţional **privind validitatea tratatelor şi a normelor privind capacitatea şi/sau procedura încheierii tratatelor** pot fi **declarate nule**, procedura de aprobare a declarării nulităţii fiind similară celei urmate pentru intrarea în vigoare a categoriei respective de tratate."*

Din analiza coroborată a normelor din Legea nr. 590/2003 se poate constata că preşedintele României, Klaus Iohannis, cu ocazia semnării *Acordului privind cooperarea în domeniul securităţii între România şi Ucraina* **şi-a depăşit atribuţiile** şi competenţele în privinţa încheierii unui tratat bilateral la nivel de stat, **deoarece avea în competenţă numai semnarea unui astfel de tratat, fără posibilitatea intrării în vigoare a unui astfel de tratat, el putând intra in vigoare numai după ratificarea lui de către Parlamentul României, prin lege,** ***la data schimbului instrumentelor de ratificare.***

Se poate constata astfel că validitatea *Acordului privind cooperarea în domeniul securităţii între România şi Ucraina* este afectată, precum şi faptul că normele privind capacitatea preşedintelui Iohannis să încheie un asemenea tratat, precum şi procedura încheierii tratatelor a fost încălcată.

Exemplificăm în acest sens, *Acordul din 5 septembrie 2020 între Guvernul României şi Cabinetul de Miniştri al Ucrainei privind cooperarea în domeniul tehnico-militar,* ratificat prin Legea nr. 199/2021. În acest acord se prevede la articolul 9 - Intrarea în vigoare: ***"Prezentul acord va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise prin care părţile***

se informează despre îndeplinirea procedurilor legale interne, necesare pentru intrarea acestuia în vigoare."

Totodată, în *Acordul privind cooperarea în domeniul securității între România și Ucraina*, se prevăd, printre altele:

- **că România va dona Ucrainei un sistem PATRIOT**, în conformitate cu **decizia Consiliului Suprem de Apărare a Țării din 20 iunie 2024** (para 6 lit. A pct 2);

- **România va facilita tranzitul tuturor echipamentelor necesare pe teritoriul său către Ucraina**, cât de rapid posibil (parag 6 lit A, pct 3);

- **că România se obligă să acorde asistență cuprinzătoare pentru construirea viitoarelor forțe armate ale Ucrainei** care necesită suficiente **stocuri (resurse) militare necesare pentru respingerea agresiunilor viitoare și că va căuta modalități de intensificare a colaborării și va explora opțiuni pentru a ajuta Ucraina să acumuleze aceste resurse strategice (parag 6 lit b, pct 2);**

- că **România va furniza** în mod activ capabilitățile centrului de instruire F-16 (FTC) găzduit de Forțele Armate Române pentru **instruirea piloților ucraineni** (parag 6 lit C, pct 4);

- că **în cazul unei noi agresiuni a Rusiei împotriva Ucrainei** sau **în cazul unei escaladări semnificative**, Ucraina și România se vor consulta în termen de 24 ore **pentru a stabili măsurile adecvate necesare pentru a contracara sau a descuraja agresiunea sau escaladarea (Rusiei) (parag 2 pct 2);**

- că România și Ucraina au decis să continue cooperarea pentru ca **România să ajute Ucraina să se apere împotriva agresiunii Rusiei până când Ucraina va prevala (câștiga)** și au decis ca România să ofere sprijin Ucrainei pentru a-și continua autoapărarea legitimă, în conformitate cu articolul 51 din Carta ONU, împotriva agresiunii **în curs** a Rusiei, a escaladării militare și pentru a descuraja agresiunea în viitor (paragraful 1 pct 1).

Din conținutul Acordului se poate observa:

1. Că România se obligă să cedeze parte din sistemul de apărare națională și să efectueze cheltuieli financiare pentru a sprijini Ucraina în războiul cu Rusia, în condițiile în care bugetul public al României este în deficit excesiv, iar datoria publică a crescut exponențial în ultimii 4 ani, cu impact major asupra calității vieții poporului român;

2. Că sistemul de apărare națională a României devine inexistent, Acordul axându-se numai pe ajutorarea Ucrainei să își dezvolte sistemul de industrie și apărare națională;

3. Că acordul este bilateral, dar conține obligații numai pentru România;

4. Acordarea de ajutor Ucrainei, în condițiile menționate în Acord, pentru ca aceasta să se apere împotriva agresiunii Rusiei până când Ucraina va câștiga războiul;

5. Față de prevederile Acordului că România va ajuta la contracararea agresiunilor Rusiei împotriva Ucrainei (care sunt constante de mai mult de 2 ani și jumătate), acest ajutor poate fi interpretat de Rusia ca o declarație de război din partea României. Într-o asemenea situație, există un risc iminent de extindere a conflictului armat și declarare a stării de război pe teritoriul României cu consecința mobilizării cetățenilor pentru a participa pe frontul de luptă, având în vedere obligațiile constituționale de apărare a României.

Toate acestea au creat reacții negative în spațiul public și la nivelul societății românești, deoarece acest Acord pune în pericol pacea în România, afectează apărarea națională și stabilitatea economică a României, implicând cheltuieli și sacrificii inacceptabile pentru poporul român.

Reamintim că potrivit art. 118 alin. (2) din Constituția României, Armata Română este subordonată exclusiv voinței poporului român.

În concluzie, este necesar să se respecte voința poporului român care dorește pacea și nu extinderea războaielor și **să declare nul** *Acordul privind cooperarea în domeniul securității între România și Ucraina*, semnat în numele României, de către Președintele României, cu Ucraina la data de 10 iulie 2024.

Inițiatori

COARNĂ Dumitru deputat

ROMAN N. Nicolae deputat

LEGE

pentru declararea nulității Acordului privind cooperarea în domeniul securității între România și Ucraina

Nr. curent	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	COARNĂ Dumitru	Neafiliați	
2.	ROMAN N. Nicolae deputat	Neafiliați	
3	STOICA CIPRIANTIN	A.U.R.	
4	DANIEL GHIȚĂ	PSD	
5.	LASCA MIHAI	NEAFILIAT	
6.	Ciubuc Cipriàn	NEAFILIAT	
7.	DAMUREANU RINGO	AUR	
8	Ghișo Daniel	AUR	
9.	Gnachi Raisa	Neafiliat	
10	Tuforeche		
11	TPCSA Dumitru Viorel	Neafiliat	
12	PUȘCAȘU PETRE	AUR	

LEGE

pentru declararea nulității Acordului privind cooperarea în domeniul securității între România și Ucraina

Nr. curent	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
13.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
14.	VITUS PAUNESCU	AUR	
15.	OSTAFICIUC MARIUS	AUR	
16.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
17.	SCRIPNIC LILIAN	AUR	
18.	DUMITRU FLUERAȘ	AUR	
19.	MITREA ADUMITRINA	AUR	
20.	SORIN MUNGIU	AUR	
21.	Lucian Florin PUȘCAȘU	AUR	
22.	Arleni David	AUR	
23.	TAMAS DAN	AUR	
24.	Grădinaru R	AUR	

LEGE

pentru declararea nulității Acordului privind cooperarea în domeniul securității între România și Ucraina

Nr. curent	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
25.	Volodarschi Ecaterina	AUR	
27	CAZACU Mihai	AUR	